Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 263. Braşov, Vinerĭ 29 Noemvre (11 Decemvre) 1896.

Un cas simptomatic.

S'ar păré, că scirea, ce-o aducem mai jos despre atentatul unui notar de cerc, sĕvîrşit cu călcarea libertăţii cetăţenescĭ, a dreptului de limbă şi a postulatelor umanităţii în contra unui ţĕran român într'o afacere neînsemnată de daună pentru nisce mere, este un eveniment de-o însemnătate secundară.

Câte de acestea nu se întâmplă la noi, ca şi în alte părţĭ?—va dice póte unul séu altul, care judecă superficial, fără pricepere şi fără prevedere.

Decă însĕ vom judeca bine cele ce ni-le comunică raportorul nostru despre acest revoltător cas; decă vom avé în vedere, că trăim într'o ţéră, unde aprópe trei din patru părţĭ ale locuitorilor vorbesc numai limba română; şi decă vom considera, că un funcţionar inferior ungur, în inima Ardealului şi în mijlocul unei imense poporaţiunĭ române, cum este aceea ce compune comitatul Turda-Arieş, cutéză sĕ tracteze pe un ţĕran român cu pedepse în banĭ şi cu mustrărĭ înfuriate, pentru-că a cerut, ba s'a rugat sĕ-i vorbéscă în limba lui românéscă, ca sĕ-l pótă înţelege; decă vom avé tóte acestea înaintea ochilor: atuncĭ trebue sĕ dicem, că acest cas are o gravă importanţă pentru cunóscerea situaţiunei politice, în care se află de present poporul nostru, şi că face lumină asupra ei, presentându-o în icóna, ce se esprimă în cuvintele: „ca la noi la nimenea".

Are dreptate, multă dreptate raportorul nostru când dice, că nicĭ în Turcia, nicĭ în Asia şi Africa nu se mai pomenesce aşa-ceva, ca adecă un mic funcţionar, care trebue sĕ trăéscă în nemijlocit contact cu poporul, sĕ nu vré sĕ se înţelégă cu ţĕranul în afacerile oficiului sĕu folosind limba lui maternă, cu tóte că o scie vorbi, şi încă sĕ-l pedepséscă pentru-că se rógă sĕ-i vorbéscă aşa, ca sĕ-l înţelégă.

Nu scim, ce mai cugetă adĭ bărbaţii noştri, chiămaţĭ a sfătui şi a conduce pe acest maltratat şi urgisit popor, asupra unor astfel de apariţiunĭ, carĭ de-un timp încóce au devenit dilnice. Dér vedem şi simţim, că casurĭ ca cel descris mai jos sunt simptome rele. Şi simptomele, de carĭ vorbim, nu sunt rele atât pentru periculul, ce-l semnaléză ca ameninţător din partea contrarilor, cât mai mult pentru-că ne desvĕlesce, că periculul este şi mai mare în lucrarea şi purtarea nóstră însă-şi.

Căcĭ bine sĕ judecăm: decă se póte întêmpla, ca nisce notăraşei ca vai de ei de pe la sate sĕ cuteze a lovi cu atâta crudime în cel mai sfânt drept şi sentiment de dreptate al poporului nostru, atuncĭ care este resultatul luptei nóstre stăruitóre pentru libertatea lui, pentru drepturile lui cetăţenescĭ şi naţionale?

Trebue sĕ fiă fórte slab acest resultat, decă printr'ênsul nu s'a dobîndit nicĭ atât, ca în mijlocul masselor române funcţionarii administrativĭ sĕ respecte cel puţin cel mai elementar drept de limbă al poporului nostru şi sĕ se sfiéscă, decă nu din convingerea simţului sĕu moral, cel puţin de frica trăsnetelor, ce s'ar descărca asupra capului sĕu printr'o puternică acţiune de protestare a celor chiămaţĭ a apĕra drepturile poporului, care acţiune sĕ pună pe gândurĭ chiar pe stăpânii lor din sferele înalte ale ocârmuirei.

Nu e esemplu nicĭ într'o ţéră din lume, ca sĕ se întêmple astfel de violenţe şi atentate diua mare în contra poporului, fără ca sĕ aibă cel mai puternic rĕsunet în sinul celor de aceeaşi sórte. Voim sĕ dicem, că apatia la noi a luat dimensiunĭ fórte îngrijitóre, că abia se mai dă atenţiune unor astfel de apariţiunĭ, carĭ ar trebui sĕ aibă ca urmare, ca acolo, unde se arată, tot poporul sĕ se ridice în picióre, sĕ protesteze şi sĕ céră pedepsirea esemplară a unor astfel de funcţionarĭ fără cultura inimei, fără simţ de dreptate şi fără respect faţă cu legile.

Aşa ar trebui sĕ înţelégă conducĕtorii noştri lupta legală pentru drepturile poporului, ér nu aşa, ca câte-un cas ca cel de faţă sĕ se raporteze diarelor nóstre o lună-douĕ după ce s'a petrecut, ca o curiositate fórte întristătóre, ér dece alte casurĭ de acelaşĭ fel sĕ se trécă cu vederea în detrimentul poporului, din pricina negligenţei celor chiămaţĭ a veghia, ca sĕ nu-l sfăşie lupii.

Ne mai audit! Étă ce ni-se scrie despre unul din cele mai revoltătóre casurĭ de violare a dreptului de limbă şi de călcare a preceptelor celor mai elementare ale bunei cuviinţe şi ale umanităţii:

Stimate Domnule Redactor! E mare cununa nedreptăţilor şi a fărădelegilor comise din partea jidano-maghiară faţă de Românĭ pretutindenea, însĕ în acea cunună nu cred sĕ se afle un astfel de „briliant", cum este următorul cas:

Acum în tómnă venind în comuna *Meschiu* (comitatul Turda-Arieş), comună mestecată, cu locuitorĭ românĭ şi ungurĭ, notarul de cerc cu numele *Modi* Mihaly, a citat la cancelaria sa pe Nicolae *Suciu* într'o afacere de daună pentru nisce mere. Notarul vorbi cu el în limba lui Tuhutum. Atuncĭ bietul om cu cea mai mare supunere şi blândeţe a rugat pe „Măria sa d-l notar" — care vorbesce binişor limba română — **sĕ facă bine şi sĕ-i spună romănesce, ce vrea sĕ-i spună, căcĭ dênsul nu scie şi nu pricepe unguresce!**

Şi ce cugetaţĭ că a făcut „Măria sa?"

S'a înfuriat ca un tigru, cum de cutéză Românul a-l ruga sĕ vorbéscă romănesce şi *stante pede* l'a judecat, adecă **i-a dictat o pedépsă de 10 coróne** (prin sentinţa 3—1896 körj. sz.) **şi l'a şi esecuat numai decât.**

Óre în Turcia, Asia, la Indienĭ orĭ la Africanĭ se întêmplă astfel de terorisare miserabilă şi pĕcate strigătóre la ceriu? — Eu nu cred.

Deóre-ce acesta-i un cas ne mai audit în lumea cultă, un cas, care cu tot dreptul póte servi de barometru al culturei şi al liberalismuluĭ unguresc, este de lipsă, cred, sĕ fiă cunoscut de lumea întrégă.

Metropolitul Antim. Se vede, că alegerea Episcopului de Ochrida, Antim, ca Metropolit macedo-român întêmpină mare oposiţiă din partea grecéscă. Biroul de corespondenţă unguresc publică din Constantinopol scrirĭ neliniştitóre şi în parte contradicĕtóre cu comunicările făcute în Cameră şi Senatul român de ministrul de esterne asupra acestei alegerĭ.

Astfel, se dice în unele din telegrame că patriarchatul ecumenic (grecesc) a făcut paşii de lipsă spre a *împedeca cu ajutorul poliţiei sfinţirea capelei române*, ce credea, că se va face în 7 Decemvre st. n. Sfinţirea însĕ s'a fost făcut deja în tăcere în 3 a l. c. Patriarchatul ecumenic ar pretinde acum dela înalta Pórtă ca părintele Antim, care a fost ales Metropolit al Românilor otomanĭ *sĕ fiă arestat.*

Altă telegramă ne spune, că în 7 Decemvre câţĭ-va Grecĭ au voit sĕ demonstreze înaintea Capelei române, şi că s'ar fi lăţit scirea, că părintele Antim ar fi arestat şi că patriarchatul spriginit de poliţia şi-a dat silinţa de-a îndemna pe delegaţii români din Macedonia, ce se află în Constantinopol, *sĕ anuleze alegerea făcută.*

De altă parte se dice, că înalta Pórtă n'ar fi îndispusă de-a satisface nisuinţelor române în urma atitudinei leale a Cuţo-Vlahilor pe timpul uneltirilor din urmă ale bandelor grecescĭ din Macedonia.

Tot cu data de 8 Decemvre sĕ rectifică în parte, într'o depeşă dela Constantinopol, scirile de mai sus, şi se dau detailurĭ despre stăruinţele patriarchatului pentru zădărnicirea alegerei de Metropolit român. Étă ce se dice în acésta depeşă:

„Faima, ce s'a lăţit aici despre arestarea Metropolitului Antim şi închiderea din oficiu a capelei române este *falsă*. Stăruinţele partriarchatului de a îndemna pe cei şése delegaţĭ, carĭ au votat pentru An-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

„Cartea négră".

Unde dai şi unde crépă.
Prov. român.

Rĕspuns la „Cartea négră" (A „fekete könyv"), scrisă de br. Stefan Kemeny junior în 1849, şi publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország" din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

18) (Urmare).

Étă resoluţia dată la petiţia preotului Ioan Lucaciu:

„Dem Herrn Johann Lukats, Hier. Da mit Beschluss vom heutigen auf die Auflassung Ihres vorsichtsweisen Verhaftens bis zur wollständigen Erhebung des Thatbestandes, gegen Angelobung erkannt worden ist; so werden Sie hievon in Kenntniss gesetzt — vom k. k. prov.: Strafgerichte. Carlsburg am 21 Februar 1851. Födisch m. p."

Am produs şi dat la lumină acest act ca sĕ vadă toţĭ cei ce ochĭ au: *a)* Că garda a dat nu primele focurĭ, ci o salvă asupra Românilor; *b)* Cât au fost de înverşiunaţĭ gardiştii în contra Românilor; *c)* Cum şi cu câtă iubire de ómenĭ a apĕrat părintele Lucaciu pe Armenii şi Maghiarii nevinovaţĭ, carĭ nu fusese gardiştĭ şi încă nu numai Lucaciu, ci toţĭ preoţii românĭ, ca adevĕraţĭ părinţĭ sufletescĭ; *d)* Cât de mare „Walachen-fresser" a fost auditorul Nahlik; *e)* Cât de promţĭ au fost judecătorii ces. reg.

Credênd, că toţĭ cei cu sentimente nestricate şi umane doresc sĕ cunóscă în tóte amĕnuntele ei acea catastrofă, mai produc aci şi alt document, original, care vérsă şi mai multă lumină, făcênd în puţine cuvinte istoricul complet al acelor triste evenimente. Étă-l:

„*Mult Onorată Ces. Regia Comissiune Militară.*

„După nefericita întêmplare a Zlatnei din 23 Oct. 1848 acuşĭ a venit în jos prefectul Iancu, însoţit de parochul unit din Roşia Simeon Balinth, a adunat poporul din tot împregiurul în piaţa din Giosenĭ, şi a dat poruncă aspră, ca toţĭ aceia carĭ s'au întins la bunul Impĕrătesc, sĕ-l aducă de bunăvoiă înapoi, că de nu, cu mórte se vor pedepsi. A şi adunat în puţine dile peste 20 mii florinĭ c. m. în banĭ gata şi în aur crud. Peste puţin timp s'a scoborît şi prefectul Buteanu spre acelaşĭ scop, şi şi acesta adună mai multe sute de fl. c. m.

„Sĕ fi venit în timpul acela o comisiune trimisă de guberniu, şi spriginită cu o putere executivă, precum se întêmplă peste o lună şi jumĕtate: dóră tot bunul Impĕrătesc se putea readuna dela respectivii furĭ. Dér acésta nu scim din ce sausă nu s'a întêmplat, ér numiţii prefecţĭ avênd de a-şĭ împlini datorinţele sale ca prefecţĭ, adecă a aduna şi a comenta Landsturm-ul către Aiud, către Zarand şi către Hoidin, unde erau ameninţate marginile Ţerei de insurgenţii Maghiarĭ — nu putură şedea aicĭ timp indelungat în interesul despăgubirei erariale.

„Prin mijlocul lui Decemvre 1848 veni din Şibiiu o comisiune amestecată la Zlatna, care sub presedinţa d-lui Ştabs-auditoriu Meder îşĭ începù lucrările sale cu bun fruct, dér către capĕtul aceleiaşĭ lunĭ, fù silit a-şĭ întrerupe misiunea sa din causa întrărei lui Bem, totuşĭ în puţin timp adunà şi acesta peste 20 mii c. m. în banĭ gata şi în aur şi argint.

„De atuncĭ trecură doi anı, până când veni mult onarata comisiune de acum, în care timp multe şi mai multe pătimiră locuitorii Zlatnei şi a întregului ţinut, mai vêrtos din partea oştilor maghiare trecĕtóre în sus şi în jos, care pe tótă românimea, dér mai ales pe cea din munţĭ, era gróznic cătrănită pentru nesupunerea sub Gubernul revoliţionar din Debreţin. Nu este aicĭ locul de a descrie patimile nóstre cele grele şi nenumĕrate, precum şi cele de faţă, le lăsăm pe de altă dată spre sinceră descoperire înaintea Inaltului şi Milostivului Gubern. Dér intră tóte aceste suferinţe nicĭ una nu o sîmţim cu atâta durere, ca ruşinea, pe care ne-au căşiunat în 23 Oct. 1848 vre-o câţĭ-va ómenĭ fără de lege, adecă aceia carĭ au rupt uşile caselor Impĕrătèscĭ, şi au răpit bunul Inălţatului Impĕrat, pentru care se sculase tótă

tim, ca să-şi retragă votul lor, *au rĕmas fără succes*. Foile grecescĭ de aicĭ publică un articul inspirat dela Patriarchiă, care se pronunţă *în contra aspiraţiunilor române*. Afirmarea, că *ambasadorul român* a făcut la Patriarchiă paşĭ privitor la alegerea Metropolitului şi în cestiunea deschiderei capelei române, nu este esactă. Actul electoral fù impărtăşit Pórtei prin delagaţĭ. Privitor la cestiunea *încă deschisă* a recunóscerii Metropolitului ales de către Patriarchul ecumenic s'au format în Fanar dóuĕ partide. Majoritatea cere escomunicarea lui Antim, pe când elementele chibzuite se opun, pentru-că se tem de-o schismă şi n'ar fi în contra unei împliniri parţiale a dorinţelor Cuţo-Vlahilor prin numirea unui Metropolit naţional, deórece speră, că printr'asta vor putea evita şi pentru viitor o schismă“.

Din aceste scirĭ transmise de biroul oficios ar resulta decĭ două fapte importante, că adecă alegerea părintelui Antim ca Metropolit român nu este până acuma recunoscută nicĭ de guvernul otoman nicĭ de Patriarchul ecumenic.

Suntem decĭ curioşĭ de desluşirile, ce negreşit se vor cere şi se vor da în Camera română cu privire la aceste faime.

CRONICA POLITICĂ.

— 28 Noemvre.

Erĭ Pulszky a presentat camerei ungare **proiectul de rĕspuns la discursul Tronului**. Contele Apponyi a înaintat şi el proiectul partidei sale. Preşedintele Szilágyi ḑice, că astfel de proiecte sunt propunerĭ, carĭ ar trebui mai 'nainte anunţate. Dér fiind-că proiectele de adresă s'au presentat şi până acuma fără presentarea acésta prealabilă, propune ca Camera sĕ enunciă, că astfel de escepţiune sĕ face numai privitor la proiectele de adresă. Camera decide în sensul acestei propunerĭ. Vinerĭ se va începe desbaterea edresei.

Proiectul de adresă al contelui *Apponyi* se ocupă aprópe esclusiv de alegerile dietale. Prin abusurile comise la aceste alegerĭ el vede amenințată constituţiă. Nu intră în amĕnuntele discursului tronului. Recomanda Majestăţii Sale, sĕ delăture acest guvern. Prima problemă a acestui guvern ar fi, după Apponyi, *sĕ presenteze dietei o nouă lege electorală*.

*

Fóia parisiană „*Temps*“ publică o convorbire, ce a avut'o raportorul ei din Viena cu profesorul *Süss*. **Europa apusană**, — sĕ fi ḑis acesta din urmă între altele, — perde tot mai mult din importanţa ei în cestiunea universală; în timpii viitorĭ vor decide asupra sórtei lumei numai trei naţiunĭ: Americanii, Ruşii şi Asiaţii cu faţa galbĕnă... Rĕsboiu nu doresce nimenĭ... Fără sĕ scie timpul de aḑi lucreză cu inţelă fenomenală în favorul Rusiei, a cărei putere în timp de pace se presentă mult mai impuitóre, decât în timp de rĕsboiu.

*

Un nou conflict amenință sĕ isbucnéscă încurĕnd **între Abisinia şi Anglia**. Ne'nţelegerea între aceste două state a provocat'o faptul, că Italienii au dăruit Angliei cu câte-va lunĭ înainte oraşul *Cassala* în speranţă, că Anglia la timpul sĕu va fi recunoscĕtóre Italiei şi o va sprijini în contra lui Menelik. Acum însĕ, după ce Cassala a trecut cu totul în proprietatea Angliei, se ridică regele abisinian Menelik şi pretinde dela guvernul Angliei, ca *sĕ-i dea îndĕrĕt oraşul Cassala*, deóre-ce acesta se ţine de Abisinia şi, prin urmare, Italia n'a putut sĕ-l deruéscă nimĕnui. E interesant, că Menelik a declarat cu hotărire, că ţine *în mod necondiţionat* sĕ 'i-se împlinéscă acéstă pretensiune. Italienii, carĭ s'au înşelat în Anglia, acum rîd în pumnĭ vĕḑĕnd, că din causa Cassalei se ivesce un nou conflict, care cam cu greu se va puté încungiura, deóre-ce, precum se vede, Menelik tocmai aşa nu se teme de Englesĭ, precum nu s'a temut nicĭ de Italienĭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 28 Noemvre.

Pentru parochia vacantă a Braşovului-vechiŭ s'au insinuat până acum 7 concurenţĭ, dintre carĭ preotul Constantin *Dimian* şi-a ţinut cuvêntarea de probă în biserica din Braşovul vechiŭ Dumineca trecută, ér ceilalţĭ 6 şi-o vor ţiné în următórea ordine: Iosif *Maximilian*, parochul din Ghimbav, Duminecă în 1 Dec. v., Ioan *Leucescu* parochul din Rotbav în 6 Dec. v., Iosif *Comanescu* parochul din Codlea în 8 Dec., G. *Ludu* preotul capelan din Preşmer în 15 Dec., G. *Sglimbea*, paroch în Cuciulata în 22 Decemvre, ér clericul Romul *Măeruşanu* din Măeruş în 25, eventual 26 Dec. st. v.

—o—

Limba maghiară liturgică — neadmisă. „Pesti Hirl.“ este informat, că Papa ar fi adresat ḑilele acestea o brevetă către toţĭ episcopii gr. cat.. prin care *se interḑice strict de-a întrebuinţa limba maghiară ca limbă liturgică*.

—o—

Venitele şi cheltuelile adunărei dela Lugoş a Asociaţiunei. Comisiunea însărcinată cu censurarea socotelelor festivităţilor adunărei generale a Asociaţiunei, constătătóre din d-nii Nic. Muntean şi Nic. Iovanescu, în urma mandatului primit în adunarea comitetului dela 8 Nov. n. c. a revĕḑut socotelile, pe carĭ, după cum aflăm din raportul comisiunei publicat în numĕrul mai nou al „Dreptăţii“ din Timişóra, le-a aflat corecte şi documentate. Anume *venitul brut a fost: 4144 fl. 60 cr.* In acéstă sumă sunt socotite taxele dela membri cu 1448 fl. ér venitul festivităţilor cu 2406 fl. 60 cr. (şi adecă: dela banchet au incurs 490 fl. 50 cr.; din taxele de întrare la „Rugă“ 711 fl.; pentru locurile ocupate de óspeţĭ la emularea corurilor 456 fl.; venitul dela teatru 247 fl. 50 cr.; dela petrecere 336 fl. 10 cr. etc.) *Spesele tuturor festivităţilor au fost 2220 fl. 73 cr.* Abstrăgênd spesele din venitul brut, resultă un *venit curat de 1924 fl. 07 cr.* Din acéstă sumă se află la cassa Asociaţiunei 313 fl., depuşĭ la „Lugoşana“ din Lugoş 1300 fl., depuşĭ la „Făgeţana“ 100 fl., în taxe restante la membri 103 fl., ér restul de 108 fl. 07 cr. se află şi acum la mâna d-lui cassar Dr. G. Dobrin.

—o—

Turburărĭ la facultatea de medicină din Budapesta. Vinerĭ au avut loc la facultatea de medicină a universităţii din Budapesta demonstraţiunĭ sgomotóse îndreptate contra profesorului de chirurgiă Kovács de către ascultătorii sĕi. Demonstraţiunea a luat astfel de dimensiunĭ, încât profesorul, strimtorat, a trebuit sĕ recurgă la ajutorul poliţiei, ceea-ce a înverşiunat şi mai mult pe studenţii demonstranţĭ, căcĭ conform unui us vechiŭ nu este admisibil, ca poliţia sĕ între în edificiul universităţii. In urma acestor demonstraţiunĭ au presentat cam 600 medicinişti un memorand la decanat, în care cer, ca profesorul Kovacs sĕ fiă depărtat, din scaunul profesoral. Drept motive a acestei cererĭ espune memorandul, că profesorul Kovács nu ţine nicĭ-odată prelegerĭ sistematice, aşa încât n'au candidaţii din ce sĕ se prepare pentru esamen, căcĭ decă se prepară din vre-o carte séu ascultă alt profesor, îi respinge la sigur Kovács. Mai departe espune memorandul, că prof. Kovács n'a scris nicĭ un op din specialitatea sa şi nu admite nicĭ ca studenţii sĕ facă însemnărĭ după prelegerile lui şi, în fine, că la esamene respinge cam 80 procente din candidaţĭ. Decanul facultăţii a promis studenţilor, că va lua în considerare plângerile juste şi va ruga pe prof. Kovács sĕ sisteze deocamdată prelegerile, la ceea-ce însĕ acesta nu s'a învoit.

—o—

O reuniune a ḑiariştilor ungurĭ din provincia. Kulinyi Zsigmond, redactorul ḑiarului „Szegedi Napló“, a convocat ḑilele acestea o conferenţă a ḑiariştilor ungurĭ din provincia la Seghedin. In acéstă conferenţă s'a hotărît a se înfiinţa o reuniune a ḑiariştilor ungurĭ din provincia. Membri ai reuniunei vor puté fi numai ḑiariştĭ de profesiune, carĭ cel puţin 3 anĭ stau în serviciul ḑiaristicei. Reuniunea va avé un fond pentru pensionarea şi ajutorarea ḑiariştilor. Adunarea de constituire se va ţiné la 27 Dec. n. în Budapesta. Vor fi invitaţĭ la acea adunare vre-o 100 de redactori din provincia.

—o—

Socialismul în Budapesta. Alaltăerĭ societatea calfelor dela băcanii din Budapesta a hotărît sĕ se alăture pe faţă la socialiştĭ. In urma acésta *au depărtat din localul societăţii tabloul monarchului şi al lui Kossuth*, punênd în locul lor tablourile lui Marx şi Lassale.

—o—

Manevrele viitóre. Se scrie, că manevrele marĭ din vara viitóre se vor face în jurul oraşelului Tata-Tóváros (în Ungaria). La manevrele marĭ, ce se vor ţiné acolo, se ḑice, vor lua parte afară de Impĕratul Germaniei şi Regele saxon, apoi Regele României şi al Serbiei.

—o—

Esundărĭ în Cluşiu. Din Cluşiu se scrie, că ḑilele aceste, esundând Someşul, a causat multe pagube într'un suburbiu al Cluşiului. Mai mult ca 100 de familii din clasa mai săracă au trebuit sĕ-şĭ părăséscă locuinţele din causa apei.

—o—

Vacanţele cadeţilor. Vacanţele elevilor dela institutele militare ces. şi reg. în anul acesta vor dura timp mai îndelungat ca altă-dată. Ele vor începe în 23 Decemvre şi vor dura până în 3 Ianuar inclusive. Vacanţe vor căpĕta însĕ numai aceia, carĭ au din purtarea morală nota de cel puţin „bun“, ér din diliginţă nota de „suficient“.

—o—

Folchi în America. Ḑilele aceste am fost amintit deja, că princesa Elvira şi Folchi au de gând a călĕtori în America. Astăḑi însĕ planul este realisat, Folchi şi Elvira sĕ află în America. Ḑiarul din Londra „World“ i-se scrie din New-York: Alaltăerĭ a sosit aicĭ cu un vapor de persóne pictorul Folchi şi princesa Elvira de Bourbon. Părechia refugiată şi-a închiriat aicĭ într'un otel, dintre cele dintâiu, trei odăi. In ḑiua a doua primul lucru al princesei a fost, că a chemat la sine pe un redactor al unei foi de aicĭ şi-i spuse, că ea dimpreună cu Folchi voesc sĕ-şĭ aléga în America o nouă patriă a lor; despre relaţiunile ei cu Folchi îi spuse redactorului, că îndată ce se va divorţa Folchi, se va căsĕtori cu el. Donna Elvira alaltăerĭ scrise o epistolă tatălui ei, în care se rógă de iertare pentru paşii fatalĭ şi îi promite totodată, că nicĭ odată nu va uita a aminti în rugăciunile ei şi numele lui.

—o—

Curcubeu. Din comuna Privica, comit. Nyitra, se scrie, că în 6 l. c. s'a vĕḑut acolo pe la améḑĭ un curcubeu duplu în partea nord-vestică. Fenomenul s'a putut vedé aprópe timp de-o jumĕtate de óră.

—o—

Filoxeră. Constatându-se filoxera în viile comunelor Mezö-Gyán şi Ugra din comitatul Bihorului, hotarul acelor comune a fost pus sub carantină.

—o—

Liferare pentru armata română. Camera comercială şi industrială din loc face cunoscut, că sunt de-a se lifera pe cale de oferte pentru armata română batiste, traiste de in şi de pânză, flanele, obiele de lână etc. Amĕnunte se pot căpĕta la cancelaria camerei comerciale din Braşov.

Românimea. Ómenii aceştia, precum s'au dovedit şi la comisiunea an. 1848 au fost parte mare malefactorĭ, carĭ în ḑiua acea scăpase din temniţe, carĭ spre sĕvĕrşirea rĕutăţii întrebuinţare tocmai clipitele acele, când garda maghiară depărtându-se din opid, ér Românii locuitorĭ fiind de frica maghiarilor (despre carĭ nu sciau că dóuĕ s'au de tot, séu numai de foc s'au depărtat) cu toţii fugiţĭ în pădure, opidul Zlatna era de ambe părţile părăsit şi desiert.

E adevĕrat cum-că după ce Lotrii aceştia au rupt uşile şi au scos ce au fost mai bun, mai târḑiu au întrat şi alţii după ei, şi au dus ce mai rĕmăsese, dér după cum socotim onorată comisiune! aceştĭ din urmă au lunecat numai din rĕtăcire, socotind, cum-că după ce camera Impĕrătéscă s'a deschis, deşi nu vor duce ei înşi-şĭ rĕmăşiţele de banĭ, vor veni alţii şi acolo tot nu vor rĕmâné. Ce 'i drept auḑiam în timpul acela pe mulţĭ şi aceea ḑicênd: cum-că luându-se jos pagiura Impĕrătéscă de pe edificiul administraţiunei montane, cu aceea a încetat şi cassele a mai fi Impĕrătescĭ, cum-că darea ce s'a furat din ele, nu dela Impĕratul, ci dela Kossuth s'au luat.

E adevĕrat mai încolo cum-că prin focul din 23 Octomvre 1848 încă şi mai mare pagubă s'au făcut Erariului, precum şi privaţilor. Déră şi acela e un adevĕr, cum-că în prochiemaţiunea din 17 Octomvre 1848, prin care s'a ridicat Landsturm-ul, apriat este scris ca ómenii se rĕspândéscă frică şi gróză asupra inimicului. Aşa au făcut glótele, care în ḑiua cea fatală împregiurară Zlatna. Ele ca sĕ sparie pe garda maghiară, sĕ o aplece la depunerea armelor fără vĕrsare de sânge, ameninţau oraşul cu foc. Totuşĭ arderea acésta nu se întâmpla, decă Maghiarii, neaşteptând deplina sĕvîrşire a parlamentarilor prin deputaţii ambelor părţĭ, la scóterea Flamurei negru-galbine din turnul catolicilor, nu-şĭ ridicau armele de jos fără de veste, şi nu le descărcau asupra glótelor Românilor, carĭ avéu armele sale pe pămênt, şi erau ca oile îndesuiţĭ, ba unii dintr'ênşii zăceau pe jos mâncându-şĭ merindea care şĭ-o adusese de acasă. Se vĕd şi acum pe turnul bisericii catolice peste 50 de găurĭ în zid caşiunate prin glónţele gardiştilor maghiarĭ asupra flamurei negru-galbine. Se ḑice cum-că înainte de descărcarea acésta, prin care vre-o 7—8 Românĭ pe loc căḑură morţĭ la pămênt, o femeiă din Valea Dosului, ar fi aprins o claie de fên în capul oraşului din sus, dér cu sufletul mărturisim, cum-că noi înaintea puşcăturei nicĭ un foc nu am vĕḑut, şi şi de ar fi fost, acela lesne se putea stinge, şi din acela oraşul nostru nu s'ar fi prăpădit. Focul, care a minstuit oraşul a fost cel pe de lăturĭ prin înturbaţii Românĭ în fuga lor pus după puşcătură însoţit precum credem, cu focul cel aţiţat din puşcile şi 4 tunurĭ a gardei, prin edificiile mai dinlăuntrul opidului, care prin îndelungata secetă erau pe atuncĭ ca ésca de urcate. Acea puşcătura a gardei avu fără îndoélă, cea mai mare influinţă şi la furiósa rĕsbunare dela Presaca din 24 Octomvre 1848. Prin focul acesta nu numai bunul erarial, şi a Maghiarilor, ci şi a multor ḑecĭ de Românĭ, precum şi bisericele nóstre cele frumóse s'au prăpădit.

(Va urma.)

Scirĭ mĕrunte din România. E vorba, ca portofoliul de rĕsboiŭ sĕ fiă definitiv ocupat de generalul *Berendei*.

— Senatul în şedinţa sa de Lunĭ a ales în locul vacant de vice-preşedinte pe d-l V. A. *Urechiă* cu 47 voturĭ, contra 35, ce le a obţinut d-l Vizanti.

— Comisiunea de rĕspuns la discursul Tronului a Camerei s'a constituit alegênd preşedinte pe d-l M. Pherikide şi raportor pe d-l Ion I. C. Brătianu.

— S'a lăţit faima, că principele Dim. *Ghica* se va retrage dela presidenţia Senatului din cause de sănătate. Se mai ḑice, că printr'asta prinţul ar voi sĕ înlesnéscă alegerea d-lui Sturdza, care, ca preşedinte al Senatului işĭ va avé cuvêntul seu în cas de crisă.

— Ḑiarul liberal „*Gazeta*“ din „Bucurescĭ a încetat cu numĕrul de Lunĭ de a mai apăré.

— Membrii Ligei culturale, secţiunea Bucurescĭ, sunt convocaţĭ în adunarea generală pentru Duminecă 1 Decemvre st. v. La ordinea ḑilei vor fi: Raportul secre-

tarului asupra mersului secţiunei şi o dare de sémă asupra cestiunei financiare.

— Dilele aceste s'a luat în primire de către comuna din *Craiova* instalaţiunea *electrică*. A asistat şi un inginer electrician trimis dela ministeriul de interne.

— Alexandru *Magdu*, profesor din Ungaria, fiind urmărit de autorităţile locale a fost *estradat*, în urma intervenţiunei guvernului austro-ungar şi a fost transportat Duminecă până la graniţă.

— Luni s'au pus în libertate 5 persóne arestate Joia trecută cu ocasiunea esceselor din piaţa Teatrului în Bucurescĭ.

— Pe noua linie ferată *Galaţi-Bârlad*, care este terminată până la Bujor, s'au început deja a se transporta producte pentru portul Galaţĭ.

Cum scie judeca Perczel.

Deva, 8 Dec. n. 1896.

Stim. D-le Redactor! La timpul sĕu v'am raportat cum vice-şpanul comitatului Hunedóra, Dr. Artur Hollaky a dat ordin subalternilor sĕi, ca membrului congregaţiunei, d-lui *Fr. Longin*, sĕ nu-i trimită învitare la şedinţele Congregaţiunei, şi când a fost tras la rĕspundere pentru acest fapt cu câtă îngâmfare a rĕspuns, că pe interpelant nu-l va învita, până ce nu se va ruga verbal séu în scris.

E de însemnat, că pe când d-l F. Hosszu Longin şi-a făcut şi şi-a motivat interpelarea, era de faţă şi fiscul comitatens, d-l Lázár György, care în loc sĕ facă atent pe vice-şpan şi pe membrii congregaţiunei, că primind rĕspunsul vice-şpanului comit. o flagrantă călcare de lege — însuşĭ a votat pentru primirea rĕspunsului.

Interpelantul nu s'a mulţămit cu hotărîrea pronunţată de congregaţiune, ci a insinuat apel.

Ca sĕ vadă lumea, cum sciu cei dela comitat sĕ voteze chiar şi nelegiuirea cea mai bătătóre la ochĭ şi cum un ministru, dis constituţional, scie sĕ-şĭ acopere vice-şpanul prins cu ocaua mică, las sĕ urmeze hotărîrea congregaţiunei apelăţia interpelantului şi logica deslegare a ministrului de interne Perczel. Etă-le:

Hotărîrea congregaţiunei.

Estras din procesul verbal, adresat în Adunarea generală a congregaţiunii comitatu lu Hunedóra, ţinută în 15 Octomvre.

Nr. 204.

Inainte de începerea desbaterii afacerilor adunării generale, Fr. Hosszu L., insinuându-se la cuvânt, interpelézĕ pe vice-comitele comitatului, că ce este causa, că dênsului, pentru câte-va adunărĭ, nu 'i-s'a trimis convocatoriu?

Vice-comitele comitatului rĕspunde la acéstă interpelare, că membrul interpelant a retrimis convocatoriul adresat dênsului, făcênd pe convocatoriu, în limba română, însemnarea, că „nu se primesce"; prin urmare nu a dispus sĕ 'i-se mai trimită convocatoriu, până când interpelantul nu va declara orĭ verbal, orĭ în scris că primesce convocatoriul.

Membrul Fr. Hosszu nu ia la cunoscinţă rĕspunsul, cere sĕ se pună cestiunea la ordinea dilei şi sĕ se introducă, contra vice-comitelui, cercetare disciplinară.

Adunarea generală cu mare majoritate ia la cunoscinţă respunsul vice-comitelui.—

Pentru conformitatea estrasului:

D e v a, 21 Oct. 1896.

Ioan Finna m. p.
vice-not. com.

Apelaţiunea interpelantului.

D-le vice-comite! După-ce conclusul adunării generale de sub nr. 204 adus în urma rĕspunsului D-Vóstrĕ, dat în audul jurisconsultului municipiului nostru chiămat sĕ fiă păzitorul legilor, datinilor şi statutelor — la interpelaţiunea, ce v'am adresat în adunarea generală a congregaţiunei comitatului Hunedóra ţinută în 15 Oct. 1896 este în flagrantă contradicere cu §-ul 46 al articulului de lege XXI din 1886 şi cu §. 2. al statutului comitatens despre ordinea internă, şi ar puté servi în viitor de precedent periculos, făcênd chiar obiect de satiră drepturile şi libertatea constituţională a cuvêntului membrilor congregaţiunei şi tot-odată conţinênd neadevĕr, fiind-că retace, că convocatorul pentru adunarea generală *milenară* a fost respins, şi după-ce acest conclus este pripit şi nu fără órecare rĕsbunare adus — insinuez *apel* contra lui, dér mĕ reţin cu totul dela orĭ şi ce motivare, pentru-că conclusul atacat este atât de neconstituţional, contrar libertăţiĭ şi illegal, şi atât de mult caracterisézĕ stările de acum, carĭ, după disa lui Ugron Gábor şi a mai multora, sunt *afurisit de scandalóse*, încât mi-aşĭ ofensa sentimentul meu constituţional, décă acest remediu de drept contra unei procedurĭ şi al unui conclus, potrivite numai în Turcia, orĭ Rusia, şi întru adevĕr milenare, mi-l' aşĭ şi motiva.

Fr. Hosszu Longin,
membru al congregaţiunii.

Logica ministrului.

Ministrul reg. ung. de interne. Nr. 5857 pres.

Publicului comitatului Hunedórei.

Deva.

Conclusul de sub nr. 204 luat în adunarea generală a congregaţiunii ţinută în 15 Oct. a. c., conform căruia s'a luat spre scire rĕspunsul vice-comitelui dat la interpelaţia făcută de membrul congregaţiunii Fr. Hoszu, luându-l în urma apelului numitului membru sub revisiune, îl **aprob** cu aceea *adaugere*, că conform §-lui 46 al art. de lege XXI din 1886, fiind vice-comitele dator sĕ facă disposiţiile necesare pentru convocarea legală a adunărilor generale, vice-comitele **trebue sĕ trimită convocatoriu pentru tóte adunările generale totdéuna şi necondiţionat fiă-cărui membru al congregaţiunii**, până când respectivul nu-'şĭ pierde dreptul de membru orĭ prin abdicere formală, orĭ din altă causă.

Despre ceea-ce, pe lângă remiterea actelor alăturate la relaţiunea vice-comitelui dto 2 Nov. 1896 cu nr. 14002 încunosciinţez publicul comitatului pentru procedere conformă.

B u d a p e s t a, 21 Nov. 1896.

Perczel m. p.

Pentru conformitatea copiei:

L. S. *Kontz Aladár* m. p.

Nr. 15,261 vice-com.

D-sale D-lui *Fr. Hosszu* adv. în Deva.

Rescriptul Escelenţei Sale d-lui ministru de interne dto 21 Nov. a. c, nr. 5857, Vi-se comunică în copie spre sciinţă.

Deva, 27 Nov. 1896.

Hollaky m. p.
vice-comite.

Vorbă sĕ fiă! Adecă ministrul şi rĕspunsul illegal al vice-şpanului şi hotărîrea ruşinósă a congregaţiunei le primesce, dér tot atuncĭ dă dreptul şi interpelantului, îndrumând pe vice-şpan, ca sĕ-şĭ facă datoria.

Intru adevĕr, logică de ministru constituţional milenar.

Corespondentul.

A doua serată a universitarilor din Clusiu.

Clusiu, 9 Decemvre.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei".)

Dumineca trecută s'a arangiat serata a doua în ciclul din anul acesta. De astă-dată s'a dovedit îngustă şi sala hotelului „Central", aşa de mult public a asistat, ér succesul a fost strălucit, peste tóte aşteptările.

Pe la órele 8 deja sosiau des óspeţĭ, peste puţin timp însĕ sala e îndesuită de public ales. Graţiósele dame ocupă mesele dinainte, ba o frumósă cunună se postéză în stânga dela tribună; bărbaţii mai la o parte. Garda naţională tinerimea de faţă în numĕr complet. Acuşĭ începe însĕ corul tinerimei punctul prim al programei şi viua discuţiă încétă.

In programul bogat şi variat corul tinerimei a avut trei puncte: „Marşul cântăreţilor" de Porumbescu, „Coróna cufundată" de Bönicke, şi „Cântec de séră" Beethoven.

Nu facem nicĭ un compliment d-lui dirigent Vili *Şorbanu* stud. jur., ci numai purul adevĕr îl spunem, când cu-o bucuriă şi sinceră admiraţiă îi adresăm recunoscinţă şi deplină mulţumire pentru falnicul succes, ce l'a secerat cu corul. Şorbanu întru adevĕr ni-a dovedit că, décă voinţă, zel, şi diliginţă este, se pot ajunge cele mai frumóse resultate.

Aşa e corul universitarilor din Clusiu acum de cerĕnd înfiinţat. Patru vocĭ, total patru-spre-dece tinerĭ, dér nu esagerez când afirm, că aceştĭ 14 coriştĭ — o mică, dér puternică gardă — conscii de valórea lor şi disciplinaţĭ perfect de Şorbanu, când esecută o piesă, îţĭ face impresiunea unui cor de trei orĭ mai puternic. Recunoscinţa şi distincţia publicului a meritat'o pe deplin.

Ni-a causat însĕ o adevĕrată desfătare sufletéscă d-l Cornel *Mesaroşiu* (*violin solo*, Kuyawiak de H. Wieniawszky acomp. piano V. Şorbanu). Technica lui perfectă, simţul profund, acurateţa şi eleganţa, siguranţa cu care manuéză violina, acest instrument „fragil şi curios", şi în fine presentarea d-sale a captivat întreg auditoriul. Acordurile cele mai bizare din piesa acésta fórte grea le-a esecutat în cel mai fidel şi pronunţat mod; în silenţiu perfect şi cu cea mai încordată atenţiune a ascultat publicul cântarea D-sale, însĕ îmbĕtat de impresiunea musicei classice, meşterul nostru în musica classică— deórece aplausele de loc nu încetau — a esecutat şi „Concert duo" de *Huber*, şi câte-va drăgălaşe cântece poporale. Mesaroş după producţiune a fost obiectul unor călduróse ovaţiunĭ.

D-l Virgil *Pop* stud. jur. a esecutat „Reveria" de *Dancla*. Bun fórte e şi în musica classică, dér e şi naturalist cu trup cu suflet. A fost puternic aplaudat. Asta s'a dovedit şi în cântările solo ale d lui *I. Moldovan* (cântece poporale), eu susţin însĕ şi la acest loc că Moldovan e bariton forte.

Declamaţii au fost două. Presidentul comitetului pentru arangiarea seratelor d-l *Vas. Moldovan* a declamat: „La icónă" de *Vlăhuţă*, cu multă vervă şi cu un adênc sentiment poetic.

D-l *A. Bogdan* stud. jur. a declamat „Jidanii la bătăliă" de Th. Speranţă, c'un succes admirabil, aşa încât între rîsetele şi aplausele întregului public a fost silit sĕ perorеze şi pe „Cine-i Nuhăm" (premierul d-lui Bogdan) tot de Speranţă. A fost călduros felicitat din partea tuturor celor de faţă.

La o aşa frumósă întrunire se înţelege nicĭ toastele, dér nicĭ dansul n'au putut lipsi. Au vorbit adv. dr. Morariu, adv. Indre, V. Podóbă etc., ér după aceste s'a încins o mică dispută între protop. Roşescu, părintele Raţiu de-o parte şi „junimea de ambe sexe" de altă parte: óre cuvine-se sĕ şi dansăm („în vederea ponderosului argument: că suntem în postul Crăciunului"); din care dispută însĕ „junimea de ambe sexe" a eşit triumfătóre şi aşa s'a întêmplat, că numai în dorĭ de di ne-am despărţit ducênd cu noi cele mai plăcute suvenirĭ. Sĕ dicem: la revedere!!

Aleco.

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 9 Decemvre. „Epoca" află, că în casul când guvernul nu va primi condiţiunile de împăcare puse de d-l Fleva, comitetul de 300 al grupului liberal-democrat (disidenţii liberalĭ) va convoca pe Sâmbătă după amédĭ o mare întrunire publică la Dacia şi după întrunire cetăţenii se vor duce la Cameră cu câte-o petiţiă în cestiunea Metropolitului-Primat.

Bucurescĭ, 9 Decemvre. In şedinţa de Marţĭ a Camerei primul ministru *Aurelian* a declarat următórele:

... In cestiunea metropolitană suntem *animaţĭ de simţĕmintele pacînice şi vom căuta o soluţiune pacînică*. Dér întreb pe d-l Grădişteanu: care e soluţia d-sale? După puţine dile de guvern nu mi-se póte cere sĕ induc deja soluţia, dér cred, că în cestiunea acésta voi avea concursul nu numai al liberalilor şi democraţilor, ci şi a tuturor ómenilor de bine (Aplause).

In privinţa împăcării cu d-l Fleva, întreb, décă d-l Fleva are nevoie de apĕrarea d-lui Grădişteanu? In cestiunĭ marĭ nu încape tĕrg; noi nu ne tocmim cu d-l Fleva, căci între ómenĭ de stat nu încap tocmelĭ.

Nu va trece mult timp şi vom veni înaintea d-v. cu soluţia, pe care o veţĭ discuta şi aproba, décă o veţĭ admite (Aplause).

După-ce d-l *N. Fleva* declară că'şĭ reservă dreptul de a reveni asupra cestiunii, décă ea nu se va resolva în bine. Discuţia se închide.

DIVERSE.

Căpitanul Dreyfus. In *„Libre Parole"* din Paris, un oficer de marină istorisesce, după cum a audit şi el dela alt oficer, că Dreyfus deja de mult nu se mai află pe insula Dracilor. Oficerul din vorbă astfel istorisesce lucrul: — Am stat faţă în faţă cu căpitanul Dreyfus pe insula Dracilor; noi nu ne cunosceam unul pe altul, cu tóte că am fost mult timp împreună. Acela, care se află deţinut pe insula Dracilor, este cel puţin cu 7—8 anĭ mai tinĕr decât Dreyfus; are o fisionamiă de Jidan dér acésta şi este singura calitate, prin care séměnă lui Dreyfus. Nicĭ nu mi-am putut reţine mirarea şi am dis unuia dintre păzitorĭ: Arestantul d-vóstrĕ nu este Dreyfus. — Eu sciu atâta numai rspuuse păzitorul că arestantul pe care îl păzim, este adus aicĭ sub numele Dreyfus. Oficerul îşĭ termină astfel enarаea: Nu mai pot dubita: căpitanul Dreyfus deja de mult nu mai e pe insula Dracilor. Fóia sus numită face observarea, că adevĕratul Dreyfus a fost vĕdut de mai multe orĭ în Belgia şi America.

O ţĕră fără gazete. Casul acesta, de sigur în véculîn care trăim este o curiositate mai ales în ţĕrile civilisate. Şi totu-şĭ este adevĕrat. Ţéra acésta unde lipsesc cu totul gazetele este mica Republică Andorra, ce se află la graniţa spaniolă-francesă. Locuitorii acestei ţĕrişóre, carĭ stau sub protecţia Francesilor sunt 14,000 la numĕr şi vorbesc limba spaniolă.

Literatură.

Carte şcolastică aprobată. Ministrul ung. de culte şi instrucţiune publică prin ordinaţiunea sa dela 5 Octomvre 1896, Nr. 45,418, a aprobat cartea şcolastică: **„Manual de stilistică"** pentru clasa IV şi a V gimnasială, preparandii, şcóla reală, şcóla superióră de fete s. a. precum şi pentru privaţĭ, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor. Ediţiunea II, revĕdută şi îndreptată după planul ministerial. — Blaşiu 1896. — Preţul unui esemplar broşat 1 fl. 30 cr.

*

Stilistica practică, séu regule şi exemple pentru tot felul de epistole, cererĭ acte şi documente, carĭ vin mai des înainte în viaţ de tóte dilele; de *Ioan F. Negruţiu*, Blaşiu, 1896. Preţul unui esemplar 30 cr.

Se pot procura dela *Libraria seminarială* din Blaşiŭ. Librarilor li-se dau 20% rabat.

*

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare şi cel mai eftin între călindarele româneseĭ apărute până acum. Conţine *11 cóle de tipar*. Numai partea literară şi economică conţine vre-o 80 pagine format mare şi tipar compres garmond. In text se află şi câte-va ilustraţiunĭ frumóse. Un esemplar costă numai 25 cr. De vêndare la Tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

*

Compas românesc, anuar financiar de *Petra-Petrescu, anul IV*, conţine: date statistice asupra tuturor băncilor româneseĭ; ordinea lor după anii de înfiinţare, după capitalul social, după total, după localităţĭ şi după comitate; tragerile la sorţĭ a efectelor de loteriă; Legea comercială ungară (finea) cu următórele materii: afacerĭ comerciale, conceptul lor; disposiţii generale despre afacerile comerciale, încheiarea lor, îndeplinirea afacerilor comerciale, cumpărarea; afacerĭ de comisiune, de spediţiune, cărăuşiă, antreposite; asigurările; afacerĭ de editură şi sensariă. — De vêndare la autor în Braşov; preţul (incl. porto) 80 cr., pentru România 2 lei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.20
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.15
Imprum. ung. cu premii	151.35
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	136.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	122.75
Losurĭ din 1860	143.50
Acții de ale Băncei austro-ungară.	934.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	403.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	366.75
Napoleondorĭ	9.54
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.85
London vista	119.90
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.50
Note italiene	45 45

Cursul pietei Brașov.

Din 10 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.63	Vênd.	5.66
Ruble rusescĭ	Cump.	126.--	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Nr. 18628—1896.

PUBLICAȚIE

In urma mandatului D-lui subcomite Dr. Frideric Jekel sĕ escrie în legătură cu concursul din 16 Noemvre a. c. Nr. 17133—96 referitor la ocuparea postuluı de assesor la sedria orfanală orășenéscă, — concurs asupra ocupărei postului de senator magistratual devenit vacant la acest magistrat respective, asupra altor posturĭ orășenescĭ devenindo prin ocuparea suscitatului post, vacante.

Leafa pentru postul de senator devenit vacant este: 1500 fl. și 200 fl. banĭ de locuință anualminte, mai departe quinquenaliile statorite în statut.

Postul acesta se ocupă în sensul §-lui 84 al art. de lege XXII din 1886 pe 6 anĭ respective, până la noua restaurațiune a funcționarilor orășenescĭ. Celelalte posturĭ orășenescĭ subalterne deveninde vacante se ocupă pe viață.

Petițiunile instruite în sensul prescriptelor au de a se așterne cel mult până în 23 Decemvre a. c. după prânz la 1 óră acestui magistrat.

Brașov, 9 Decemvre 1896.

1139.1—2 **Magistratul orășenesc.**

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașovŭ, Tèrgulŭ Inului Nr. 30.

Acestŭ stabilimentŭ este provĕdutŭ cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiindŭ bine asortatŭ cu totŭ felulŭ de caractere de litere din cele mai moderne este pusŭ în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acuratețǎ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURŬ, ARGINTŬ ȘI COLORI.

CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANȚURĬ.

Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.

PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ Têrgulŭ Inuluĭ Nr. 30, etagiulŭ I,** către stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Sz. 384—1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. járásbiróság 1896. évi 9829 polg. számu végzése következtében Popescu Victor brassói ügyvéd által képviselt Erlich Mór javára Rosenberg Armin és neje ellen 300 frt. s jár. erejéig 1896 évi szeptember hó 26-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 360 frt. becsült házi butorok stb. a folyó évi november hó 6 án kitüzött árverés elhalasztása folytán végrehajtató kérelméhez képest ezennel ujabban kitüzött nyilvános árverése eladatnak.

Mely árverésnek a brassói király járásbiróság 11974—1896. sz. végzése folytán 300 frt. tőkekövetelés, ennek 1895 évi junius hó 11 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 41 frt. 25 krban biróilag már megállapitott, valamint 2 frt. 30 kr. jelen árverés kitüzése és a még felmerülendő költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán brassóban leendő eszközlésére 1896 évi deczember hó 15. napjának délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellet, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelözö kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetet volna és ez a végrehajtási jegyzökönyvből ki nem tünik, hogy elsöbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidö a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Brassó 1896 évi november hó 27 napján.

LADÁNYI A.
kir. birósági végrehajtó.

1133,1—1

Sz. 8751—1896. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Brassó város közönsége végrehajtatónak Roskuletz Vojku végrehajtást szenvedő elleni 1317 frt. 19 kr. töke-követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a hosszufalusi kir. járásbiróság) területén lévö Hosszufalu községhatárán fekvö 1) a hosszufalusi 1287 sz. tljkvben A + 2422 és 2423 hrsz. alatt foglalt és a hatálytalannak nyilvánitott árveresen Ioan I. Burdului brassói lakós által megvett egész ingatlanra az Eremie I. A. brailai lakós mint utóajánlattevö által igér 444 frt. 40 kr. 2) a hosszufalusi 4250 sz. tjkb. A + 2418 és 2419 hrsz. alatt foglalt és a hatálytalannak nyilvánitott árverésen Sanek Péter hosszufalusi lakós által megvett egész ingatlanra a megnevezett utóajánlattevö által igért 444 frt. 40 kr.; 3 végül a hosszufalusi 4250 tjkb. A + 2420 és 2421 hrsz. alatt foglalt és a hatálytalannak nyilvánitott árverésen Sanek Péter hosszufalusi lakós által megvett egész ingatlanra a nevezett utóajánlattevö által igért 443 frt. 30 kr. összesen tehát 1332 frt. 10 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi január hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** Hosszufalusi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság ügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1896 évi November 25-én.

A kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság.

PAP PÉTER,
egyes biró.

1135,1—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe șése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Tipografia A. Muresianu, Brașov.